N°. 633.

DE GRONDWET.

ZEGELEN 1855

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

ZONDAG 10, MAANDAG 11 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Wat men er ook van zegge, het is der Regering thans *ernst*, dat de accijns op het gemaal worde afgeschaft.

De redevoering, door den Minister van Finantiën den 2 Junij gehouden, neemt elken grond van twijfel weg, en die hij heden hield heeft dat gevoelen volkomen bevestigd.

Uitdrukkelijk werd gezegd: »Daaromtrent stellen wij den *hoogsten prijs*, dat de uitslag zij, dat het ontwerp tot wet worde verheven.«

Onbewimpeld en met eene rondborstigheid, die wij te meer waardeeren, naarmate wij er minder aan gewoon zijn, wordt het gevoelen *der Regering* opengelegd omtrent de verschillende punten van bezwaar, welke nog in het Eindverslag opgenomen en niet wederlegd waren.

Men zal nu wel een eind *moeten* maken aan het dagelijks zich herhalend verwijt van »*gebrek aan overtuiging*«, daar de Regering zich op haar standpunt (een standpunt van *berouwvolle bekeering*) handhaaft op eene wijze, die getuigt, dat zij naar innige overtuiging handelt en tot verdediging van haar voorstel bewijzen en gronden aanhaalt, die *zij alleen* en *het best* in staat is op te sporen.

Met de geopenbaarde overtuiging, »dat dit ontwerp wordt *gevorderd* in het *welbegrepen* belang van den Staat,« mogt de Minister ook ter wegneming van allen verderen twijfel, »niet aarzelen daarvan *alle verantwoordelijkheid* op zich te nemen.«

In elk opzigt deelen wij dan ook met den Minister in de overtuiging, dat »wanneer met ter zijdestelling van alle persoonlijke vooringenomenheid en alle persoonlijke veeten, alleen gezien wordt op de belangen van het Vaderland, zij, die in dit ontwerp belang stellen, *met gerustheid* en *met kalmte* de toekomst zullen kunnen te gemoet zien.«

Zoo meenen wij, als het orgaan der constitutioneele partij, het onmiskenbaar bewijs te mogen geven, dat die partij eerlijk en opregt de maatregelen der Regering op prijs stelt, waardoor zij het belang der Natie tracht te bevorderen, en zoo dikwerf zij handelt in zoodanige rigting, dat de klove niet meer »onoverkomelijk« door haar geacht wordt.

Bij den strijd, die gevoerd wordt over de voordeelen, welke uit de afschaffing van den rijksaccijns op het gemaal kunnen of zullen voortvloeijen, is het ook noodig te letten op het *gewigt* der bezwaren, welke daarvan het gevolg zullen zijn voor de gemeenten. Met belangstelling namen wij uit dien hoofde kennis van den inhoud van het adres, door de burgemeesters van onderscheidene gemeenten in het oostelijk gedeelte *der provincie* Zuid-Holland aan de Tweede Kamer ingediend, waarbij zij »enkele aanmerkingen, rakende het wetsontwerp, mededeelen, zich vleijende, dat hunne betrekking hen zal doen beoordeelen als personen, bevoegd tot het geven van deze beschouwingen«.

Wij betwisten het niet, dat de burgemeesters, uit den aard hunner betrekking, bevoegd zijn, om over dat onderwerp uit het aangewezen oogpunt te kunnen oordeelen en hun oordeel uit te spreken; maar men zal daaruit nog niet de gevolgtrekking kunnen afleiden, om hetgeen *zij* als hun oordeel openbaren, te houden voor orakeltaal.

Er moet van onze zijde althans een enkel woord voorafgaan, alvorens wij de medegedeelde bijzonderheden nader ter toetse brengen.

De adressanten zeggen, dat »hunne betrekking, *vooral in deze dagen*, moeijelijk, lastig is, om het woord *onhoudbaar* te vermijden«. Dat begrijpen wij niet regt. Wij gelooven, dat na de invoering der Gemeentewet de betrekking als hoofd van het gemeentebestuur, minder moeijelijk en lastig is dan vroeger, toen men zoo diep afhankelijk was van de bevelen der hoogere besturen, wier magt en gezag minder beperkt was, en toen men aan de andere zijde, door gebrek aan eene wettelijke regeling der bevoegdheid van de gemeentebesturen, zich menigmaal magteloos bevond, om het gezag naar behooren uit te oefenen en te handhaven. Wij beschouwen dit alles *regtens*, niet *feitelijk*. Ja, hoe het hier en daar geschapen stond met hetgeen de burgemeesters zich veroorloofden, misbruik makende van den invloed, dien zij bezaten; wij zouden door voorbeelden kunnen bewijzen, hoe noodzakelijk het was, dat eene *wettelijke* voorziening dien *feitelijken* toestand heilzaam regelde, en waar nu door de invoering der Gemeentewet aan de ingezetenen een *meerderen* invloed op het gemeentelijk beheer werd toegekend, moest natuurlijk *in diezelfde mate* de heerschzucht van menigen burgemeester worden ingekort: eene omstandigheid, die geen plaats vond, waar een burgemeester met verstand zijne gemeente bestuurde. Zonder eenigzins deze opmerkingen van toepassing te maken op de adressanten, welke wij noch in hunne personen, noch in hunne betrekking kennen, moeten wij, op grond van eigene waarneming, verklaren, dat een burgemeester, die zijne betrekking lastig en moeijelijk vindt, de oorzaak daarvan in zich zelf zoeken moet, daar de Gemeentewet hem juist voor alle last en moeite heeft trachten te vrijwaren.

Wij keeren nu tot het adres terug en leggen de bezwaren ter zijde, die den hoofdelijken omslag betreffen, maar hechten aan de zinsneden, die betrekking hebben tot de heffing eener eigene plaatselijke belasting op het *gemaal*.

»Ontheffing van lasten is voor den burgerstand eene behoefte.

»Zij, die belast zijn met de heffing van een hoofdelijken omslag, weten bij ervaring, welke moeijelijkheden, onaangenaamheden en twisten daaraan verbonden zijn; dat stellige regelen van heffing niet kunnen gegeven worden, daar schier voor elk hoofd van een gezin een afzonderlijke regel zou moeten worden gegeven om ongelijkheid te voorkomen, dewijl algemeene regels nog grooter onregt zouden doen geboren worden, en dat alleen een matig bedrag van heffing de ingezetenen in hunne aanslagen kan doen berusten.

»Het is eveneens er verre af, als zou de voorgestelde maatregel strekken ten voordeele der bevolking van het platteland, aangezien dit gevolg veeleer eene geheele verwarring der gemeente-finantiën zal zijn. Een voorbeeld uit de werkelijke gesteldheid genomen, zal deze stelling regtvaardigen.

»In eene gemeente geven de opcenten op het gemaal ƒ7,000. Het bedrag van den hoofdelijken omslag is ƒ 2,300. Men voege hieraan toe de quota's, op welke deze gemeente welligt zal worden aangeslagen, ter somma van ƒ 2,000 en ƒ 2,500, en men verkrijgt eene som van ƒ 11,800. Gelooft men die som bij wijze van hoofdelijken omslag te kunnen vinden? Het is letterlijk *onmogelijk*, en moet het dien weg op, dan zullen alle verbeteringen, hoe noodzakelijk ook, moeten achterblijven en zelfs de nuttigste uitgaven aan het onderwijs en dergelijke zullen worden teruggehouden; en worden al voor het onderwijs bij wetsregeling uitgaven verpligtend voor de gemeenten gemaakt, dan nog wordt de vraag met klemmender aandrang gedaan: op welke wijze die uitgaven te bestrijden in verband tot de vermindering der inkomsten en de onorme verhooging van den hoofdelijken omslag?

»Het ontwerp van wet staat de heffing toe eener eigen belasting op het gemaal. Is gedacht aan het bezwaar, daaraan verbonden? De gemeente zal de wedde van den plaatselijken ontvanger moeten verhoogen, een kostbaar en toch onvoldoend toezigt moeten bezoldigen, en ƒ 1,000 en ƒ 1,200 zullen niet toereikend zijn om die uitgaven te bestrijden?

»Is het noodig daarenboven te herinneren, dat, indien niet elke gemeente die eigen belasting heft, alsdan het toezigt, hoe kostbaar, weinig zal baten en de belasting zal worden ontdoken? En hoe zullen gemeenten, van minder bevolking dan de opgegevene, die eigen belasting kunnen heffen, als deze belasting niet meer, maar minder zelfs dan ƒ 1,000 opbrengt? Dan toch staan de opgegeven kosten van inning en toezigt in geen verhouding tot de inkomsten, en zullen de gemeenten, die vele zijn, gedwongen om bij hoofdelijken omslag in de behoeften te voorzien, tot onvermogen geraken, ook bij drukkende aanslagen; want men vergete niet, dat slechts zeer weinige hoofden van huisgezinnen aanzienlijke of beduidende bijdragen kunnen betalen.«

Het verwondert ons niet, dat hoofden van gemeentebesturen, die hun gemak zoeken of zoo gereed zijn over het lastige en moeijelijke van hunne betrekking te klagen, zulk eene bijzondere voorliefde aan den dag leggen voor de heffing van accijnsen, van plaatselijke accijnsen, van de heffing bij opcenten. Niets is geriefelijker, daar de invordering geschiedt zonder eenige dadelijke bemoeijingen van het gemeentebestuur, dat slechts 2½ pCt. van de opbrengst aan het Rijk, tot vergoeding der kosten van toezigt uitkeert; niets meer geschikt, om niet slechts de nuttigste; maar ook de minder nuttige en, zoo het kan, uitgaven die anders wel konden worden gemist, te bestrijden; niets dat meer voor de hand ligt, om zoo het betreft verhooging van uitgaven, de opcenten te vermeerderen, of, zoo er eene ruimere opbrengst is, uitgaven die, buitengewoon zijn te dekken; niets in een woord, dat, blijkens de finantiële geschiedenis van menige gemeenten, meer aanleiding geeft tot eene onbeperkte verhooging van de gemeentelijke uitgaven, dan de heffing van opcenten.

Maar dat is niet altijd het belang der ingezetenen. Wij houden het er voor, dat behalve het toezigt der Rijks-beambten op de heffing van den rijksaccijns en de gemeente-opcenten, er toch, in elke gemeente nog behoefte bestaat aan een *plaatselijk* toezigt op den invoer van elders veraccijnsde voorwerpen van verbruik aan plaatselijke belasting onderhevig, of, maar daarover zal men zich welligt bekreunen, — de sluikhandel of smokkelarij zal worden opgewekt, waardoor regtstreeks de ingezetenen en niet de gemeentekas worden benadeeld. De kosten van dat toezigt op den invoer blijven dezelfde, 't zij men opcenten of eene eigen belasting heeft; alleen het toezigt op den molen komt in het laatste geval voor rekening der gemeenten en in hoeverre daartoe eene uitgave van ƒ 1000 en ƒ 1200 wordt vereischt, is ons onbegrijpelijk.

Al wat men verder redeneert over het verschil tusschen de eene en de andere gemeente in het bedrag der te heffen belasting, is evenzeer van toepassing en van gelijke kracht, zoolang men opcenten heft. Waar in twee aan elkander grenzende gemeenten *hetzelfde getal* opcenten geheven wordt, bestaat weinig vrees voor sluikerij en zoo zal het ook zijn, wanneer *hetzelfde bedrag* van eigen belasting geheven wordt.

Voor de ingezetenen bestaat er dus geen verschil, maar wel voor de gemeentebesturen. De vaststelling en handhaving van plaatselijke verordeningen op de invordering vorderen meer moeite en tijd en in zoover is het waar, dat de last voor den Burgemeester wordt verzwaard.

Maar wanneer wij aldus de voorliefde van Burgemeesters ten aanzien der heffing van gemeente-opcenten op den accijns van het *gemaal* hebben gekarakteriseerd, welligt zijn wij blind voor onze eigene vooringenomenheid *tegen* de accijnsen en de redenen, die daarvoor bij ons bestaan zijn misschien overdreven en hersenschimmig? Men hoore onze verdediging, en het zijn niet onze eigene woorden, die wij spreken, maar waarmede wij *in dit geval* het beste onze meening uitdrukken.

Wat men moge tegenspreken, het is niet te ontkennen, dat de wijze van uitvoering door de mindere beambten gegeven aan de accijnswetten oorzaak is van menige klagte. Wie nu zal betwijfelen dat dikwerf de doelmatigheid en omzigtigheid van executie beslissen over de populariteit van een belasting middel. Men heeft soms te veel gevexeerd, te scherp gechicaneerd op de stipte opvolging van niet altijd gewigtige vormen. Onschuldig verzuim gaf rede tot moeijelijkheid, tot vervolging tot schade. Gehecht aan de letter, ging de geest der wet wel eens te loor. IJver om bekeuringen te doen en den naam van vlijtig ambtenaar te verdienen, maakte scherp, want men dacht het aantal aanhalingen waren evenzoovele sporten die tot hooger moesten leiden op den administrativen ladder. De moraliteit der mindere beambten gaf wel eens twijfel aan de zekerheid omtrent de waarheid. Een stelsel van te ver gedreven transactie was niet in staat al dat kwaad te vergoeden Voeg daarbij de veelheid van vormen die werden geëischt, vervelend, lastig en tijdroovend, de moeijelijkheden verbonden aan het verlangen van tijdige en toch verpligte hulp, den last eener nimmer eindigende controle, de immerdurende aanraking met altoos bespiedende ambtenaren, die men dikwerf aangenamer en voorkomender wenschte, en het is niet raadselachtig, van waar dien tegenzin, even weinig als van velen de eisch bevreemdend is, om toch te eindigen met elke belasting geheven op de consumtive middelen.«

»Wij vinden in 1830, toen het Rijk de belasting op het ge-

maal had geabandonneerd en die door steden en gemeenten als eigen middel was genaderd, gemeenten in welke de aangegeven hoeveelheid granen, die van vroegere jaren te boven ging, toen het toezigt omslagtig en de formaliteiten velen waren. En toch de gemeenten hadden niets dan de gewone plaatselijke surveillance, maar de belasting was niet hoog genomen en alles gemakkelijk gemaakt aan de belastingschuldigen.»

»Het is niet te vergeefs opgemerkt: de formaliteiten moeten niet erger zijn dat de last zelve, men moet die zoo eenvoudig en gemakkelijk maken als immer mogelijk is, en zoo dat elk onbedreven mensch buiten overtreding blijven kan. Men moet niet den geheelen last van dwangformaliteiten en moeiten op eene enkele klasse laden. *Men moet in het oog houden, dat tijdverlies voor den arbeidenden mensch gelijk staat met geldbetaling of meermalen erger is dan deze:* een verzuim van eenen halven dag is op zich zelve eene erge belasting. Vooral moet alle willekeur vermeden worden, en geene uitlegging of toepassing der wetten aan de ambtenaren overgelaten worden; deze moeten bloote werktuigen en de uitvoering zijn.»

» Dan er is meer, dat heeft ingenomen tegen de accijnsen. De belasting is op vele middelen te hoog. De belasting moest niet hooger zijn dan hoogstens *f* 1.40 per 75 Ned. ponden tarwe en 40 cents per 72 Ned. ponden rogge; maar *f* 1.50 en 45 cents is te hoog en wat nu de zaak niet verbetert, is de heffing van de 23 opcenten en de 10 percent op het zegel. Wat evenwel haar *geheel* bedorven ja impopulair gemaakt heeft, is dat schrikbaar aantal van opcenten met welke enkele steden en gemeenten den rijksaccijns verhoogd hebben. *Wij meenden in den eenvoud onzes harten*, dat geene heffing van opcenten *mogt* plaats hebben tot hooger bedrag dan de principale belastingsom, en wij hebben gehoord van 200, 300, ja van 500 opcenten!»

»Zoo iets moest wel de zaak geheel bederven en het *geheele* middel van belasting *hatelijk* maken. Dat was op de volksklasse te zwaren druk leggen en het mag verwonderen als daarover niet heftig en herhaald bij hooger bestuur is geklaagd geworden. Die opdrijving mag bijval noch goedkeuring verdienen. Niet eens gedoogt zij eene verontschuldiging. Zij billijkt hevige klagten en misnoegdheid en zoo eene buitensporige heffing verdient scherpe teregtwijzing.

Wiens woorden hebben wij hier ter bestrijding van het adres der Burgemeesters medegedeeld?

Zij zijn te lezen in eene brochure, getiteld: »*Iets over de afschaffing der accijnsen*«, in 1847 uitgegeven door den heer A. VOGELSANG, Burgemeester van Heinenoord, één der onderteekenaars van het adres, dat het onderwerp onzer beschouwing uitmaakte.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Wij zullen niet zoolang van regtstreeksche berigten uit de Krim verstoken blijven als de nota, eergister door den *Moniteur* medegedeeld, deed vermoeden, naardien daarin eene afbreking van den onderzeeschen telegraaf tusschen Varna en Balaklava werd vermeld. De Engelsche minister van oorlog, lord Panmure, heeft eergisteren avond in het Lagerhuis medegedeeld, dat de gemeenschap reeds hersteld was, onder bijvoeging, dat eene depêche uit Balaklava, eergister door het Britsch gouvernement ontvangen, hem heeft verwittigd, dat het bombardement van Sebastopol den vorigen dag (6 Junij) was hervat.

Wat de operatiën bij de Tschernaïa betreft, steeds gemis aan stellige berigten. Het *London Journal* heeft evenwel eergister een verslag van lord Raglan, onder dagteekening van 26 Mei medegedeeld, waarin sprake is van eene beweging, den 25 door de Franschen onder bevel van generaal Canrobert gedaan, daarin geholpen door het Sardinisch contingent onder de bevelen van generaal Marmora, de Ottomanische troepen, welke door Omar-Pacha in persoon werden aangevoerd en eenige Engelsche regementen onder de bevelen van kolonel Parlby. Maar dit verslag bevestigt slechts de eerste feiten, die reeds bekend zijn, dat is, de bezetting van den linkeroever der Tschernaïa door de geallieerden en een uitstapje op den regteroever van een Fransch korps, dat vervolgens eene positie gekozen heeft op den linkeroever met het grootste gedeelte van het operatie-korps. Dit had den 25 plaats, en sedert heeft men geene nieuwstijdingen omtrent hetgeen aan dien kant plaats had; maar dat stilzwijgen toont aan, dat er geen treffen of zelfs geen belangrijke operatiën aan den kant der geallieerden plaats hadden.

Het *London Journal* heeft gister evenzeer een verslag van Sir Ed. Lyons over de expeditie van Kertch medegedeeld, dat eenigzins meer uitvoerig is dan dat, hetwelk den vorigen dag door den Franschen *Moniteur* is medegedeeld, maar zich evenzeer bepaalt bij de bezetting van Kertch en Jeni-Kalé door de geallieerden en mitsdien niets zegt omtrent de feiten door de flotille, welke de zee van Azoff binnendrong, volbragt.

Volgens de met het Engelsche stoomschip *Bulldog* te Dantzig aangebragte tijdingen hebben het grootste gedeelte der vloot, benevens vier schepen van het Fransche eskader jl. Maandag 4 dezer op vijf mijlen van Kroonstadt het anker geworpen, hoewel er nog geen besluit was genomen, om die vesting aan te vallen, wier verdedigingswerken, die door admiraal Dundas aan boord van den Merlin zijn opgenomen, allerwaarschijnlijkst den aanval zullen beletten, althans weinig hoop geven, om van de onderneming, wordt zij volbragt, eenig goed gevolg te verwachten. Wat de Russische vloot betreft, deze is onttakeld en voor het meerendeel in de haven geborgen. Vier stoomschepen zijn echter op het engste punt gestationneerd. Vijftien Russische handelschepen, met voor Kroonstadt bestemd hout geladen, zijn door de Engelschen vernield.

Uit Weenen wordt gemeld:

Er is een gerucht in omloop, dat de regering voornemens zou zijn het leger met 100,000 te vermeerderen. De staat van het Oostersche vraagstuk zou binnen kort uitvoerig aan de Duitsche regeringen worden blootgelegd.

In eene telegrafische depêche uit Londen dd. 8 Junij wordt gemeld:

De beraadslagingen over de groote quaestie van vrede of oorlog zijn gister avond in het Lagerhuis voortgezet.

De heer Roebuck doorliep in groote trekken de tot dus verre gehouden debatten over dit zoo hoog gewigtig punt.

Daarna veroordeelde hij zeer de door lord John Russell te Weenen gevolgde diplomatie en laakte het vooral in dezen, dat hij Oostenrijk niet heeft bedreigd met Polen, Hongarije en Italie.

Sir Sidney Herbert opperde eenige bedenkingen tegen de beperking van Ruslands magt in de Zwarte Zee.

De heer Bright keurde den oorlog af, en verklaarde de voorkeur te geven aan de Russische voorstellen.

Nog zeer vele sprekers voerden voor en tegen den oorlog het woord; doch de discussie leidde nog niet tot eene stemming.

Zij zal morgen worden voortgezet en dan waarschijnlijk afloopen.

Men had gezegd, dat de heer Thouvenel, de nieuwe Fransche afgezant te Konstantinopel, Parijs eerst na twee maanden zou verlaten, om zich naar zijn post te begeven. Men meldt ons thans uit Parijs, dat het vertrek van dien staatsman veel spoediger op handen is. Op dezen oogenblik, zegt men, houdt hij zich met zijne laatste toebereidselen bezig. De Fransche regering zal, waarschijnlijk, de noodzakelijkheid begrepen hebben, om te Konstantinopel een vertegenwoordiger te hebben, die eene hooge waardigheid bekleedt, op een oogenblik, dat in den boezem van de Ottomanische regering veel oneenigheid plaats heeft, te oordeelen althans naar de wijzigingen, welke in het kabinet plaats hebben.

Het schijnt zich te bevestigen, dat Reschid-Pacha het groot-vizierschap zal bekleeden.

Men meldt de op handen zijnde aankomst te Parijs van den Groothertog-troonopvolger van Toskane.

In afwachting der verschillende vorstelijke bezoeken te Parijs, welke het bezoek van den jeugdigen Koning van Portugal zullen opvolgen (Koningin Victoria, de Koning van Piemont, de Aartshertog van Oostenrijk, de Groothertog-troonopvolger van Toskane enz.), wordt de municipaliteit van Londen thans door de kern der Parijsche bevolking feestelijk onthaald. Bij voortduring banketten, bals, receptiën enz.

Uit Hamburg wordt, onder dagteekening van 8 Junij, gemeld:

De nieuwe constitutie voor deze vrije stad, door den Hamburgschen senaat vastgesteld en door de Duitsche bondsvergadering goedgekeurd, is door de burgerschap der stad verworpen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 9 JUNIJ.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal.

DE MINISTER VAN FINANCIËN zegt, dat toen hij gisteren het woord verlangde, de laatste spreker was ingeschreven. Hoezeer er nu weder nieuwe sprekers zijn ingeschreven, zullen deze het hem wel ten goede houden, dat hij gevolg geeft aan zijnen wensch, om thans het woord te voeren. Reeds 8 dagen hebben deze discussiën voortgeduurd; reeds 28 sprekers hebben zich doen hooren.

Hij acht het dus van belang, dat er een rustpunt aan deze discussie worde gesteld, terwijl hij zich bereid verklaart om de nadere sprekers dan later te beantwoorden. Als hij nu een terugblik slaat op de gehouden discussiën, dan meent hij te moeten vragen: waar moet men beginnen en waar moet men eindigen? Hij gelooft, dat het meest doelmatige is de gemaakte bedenkingen in 4 hoofdgroepen te vervatten, als: 1o. die welke het politiek oogpunt aanbieden; 2o. die betrekkelijk het financiële oogpunt; 3o. de vraag of, zoo er tot afschaffing kan worden besloten, dan de prioriteit aan den accijns op het gemaal kan worden gegeven; en 4o. het aequivalent.

Wat het *eerste* punt betreft, de politieke beschouwingen, de verwijten van inconsequentie als anderzins, waren gerigt: *a.* tegen de Regering in het algemeen, en *b.* tegen den Min. van Finantiën in het bijzonder. *a.* Ten aanzien van de verwijten tegen de Regering in het algemeen gerigt, de Minister van Buitenl. Zaken heeft daarop reeds geantwoord, en aangetoond welke de gang der Regering was. In het algemeen merkt hij deswege nog op, dat men vele woorden uit hun verband gerukt en daarop bittere verwijten gegrond heeft.

Die verwijten, hij mag het niet ontkennen, waren hem grievend. Als men eenmaal eene hooge betrekking aanneemt, dan weet hij, dat men zooveel mogelijk bij de beoordeeling van zaken, alle persoonlijke quaestien moet ter zijde laten. Hij gelooft echter, dat de eerbied voor de Regering niet moet worden verzwakt van den kant van hen, die haar gewoonlijk ondersteunen. Eerbied voor de Regering wordt zoo menigmalen uit het oog verloren, dat het een treurig verschijnsel is dat zij, die zich gewoonlijk aan de Regering aansluiten, daartoe medewerken. Men heeft hevige aanvallen tegen de Regering gedaan.

Hij vraagt, of eene Regering, die door hare vrienden zoo wordt aangevallen, als bij deze gelegenheid geschied is, in zedelijke kracht zal winnen? En hij voegt er de vraag bij, of zij, die verlangen, dat eene Regering zedelijke kracht bezitte, wel moesten medewerken om haar te verzwakken. Men heeft vele vergelijkingen gemaakt, o. a. van wagens en paarden. De Min. wil zich daarvan ook ras bedienen. Hij gelooft dat de Regering de teugels in handen moet houden, en dat de vergelijking opgaat wanneer men in het oog houdt, dat zij veel te dragen en veel te trekken heeft.

Een gedienstige vriend heeft er op gewezen, dat de Regering op den rand van den afgrond staat, en dat hij haar zou tegenhouden, dat zij daar niet inviel. Maar die gedienstige vriend, die haar van dien afgrond wil tegenhouden, werpt haar in een anderen, zoo hij medewerkt om de zedelijke kracht der Regering te ondermijnen. De Minister erkent, dat hij bij het opmaken van dit voorstel wel verwacht heeft, dat het bestreden en tevens dat het ondersteund zou worden.

Het spreekt van zelf, dat ieder te dien aanzien naar zijn geweten moet handelen; maar hij had niet gedacht, dat dit ontwerp aanleiding geven zou, dat de zedelijke kracht der Regering door hen, die haar gewoonlijk ondersteunen, zou worden verzwakt. — *b.* Wat de verwijten aangaat, die hem meer bijzonder betreffen, zegt de Min., dat, toen hem de hooge eer te beurt viel, dat hem de portefeuille van Financien werd aangeboden, hij natuurlijk moest afvragen de redenen, waarom deze plaats verlaten was door iemand, met wien hij vroeger en nog voortdurend door vriendschapsbetrekkingen verbonden was.

Hij heeft dus wel degelijk op dat oogenblik nagedacht, of de toestand onzer financiën zoodanig was, dat men vroeg of laat tot de afschaffing van belastingen kon overgaan. Het antwoord kon niet twijfelachtig zijn. De begrooting was sedert eenige jaren met een batig overschot van 4 à 5 millioenen gesloten. Bij zoodanigen toestand is het onmogelijk, het afschaffen van lasten tegen te houden. Er is wel een ander systema, om namelijk de overschotten alleen tot rentebesparing aan te wenden, maar dat stelsel is alleen vol te houden in een zuiver monarchalen staat. Doch in eene getemperde constitutionnele monarchie, waar de Vertegenwoordiging een groot aandeel in de behandeling van 's lands aangelegenheden heeft, is het eene onmogelijkheid, als er jaarlijks overschotten bestaan, afschaffing van belastingen tegen te houden. Het ligt in den aard der zaak, dat de Regering zich daaraan niet voortdurend mag en kan onttrekken.

Dat is, zoowel uit vroegere, als ook uit deze beraadslagingen gebleken. De overgroote meerderheid der sprekers heeft zich voor afschaffing verklaard; het verschil loopt alleen over den tijd en de wijs van afschaffing; hij gelooft dus, dat de Regering een wijzen raad heeft gevolgd, door afschaffing van lasten voor te dragen. In het begin van het vorig jaar werd hij spoedig na zijne optreding als Minister geroepen tot de verdediging van een ontwerp tot wijziging van den accijns op het gemaal. Voorzigtigheidshalve heeft hij zich bij die gelegenheid niet over zijne plannen uitgelaten. Uit zijne rede, toen gehouden, is niet op te maken, dat hij geene afschaffing wilde, maar hij heeft alleen het stilzwijgen bewaard ten aanzien van het middel, waarop hij zijne aandacht gevestigd had.

Hij wil meer zeggen, toen was hij slechts drie weken Minister, en hij aarzelde nog. Dat acht hij volstrekt geen oneer. Juist die aarzeling moet het blijk opleveren, dat, wanneer de Regering tot een zoo gewigtigen maatregel overgaat, zij dit dan uit volle overtuiging meent te kunnen doen. Het is waar, in het najaar heeft hij eerst voorgesteld: afschaffing van opcenten op sommige belastingen. Dat voornemen werd door niemand goedgekeurd. De ondervinding leert echter, dat het voor eene Regering goed is, dat zij zoolang mogelijk hare denkbeelden verborgen houdt. Dit blijkt ook nu weder, zoolang men niet wist, dat de Regering het gemaal wilde afschaffen, was dat de meest drukkende belasting, waarop bij mogelijke afschaffing het eerst de aandacht moest worden gevestigd, maar, nu het voorstel doet, zijn er, volgens sommigen, geene bezwaren meer aan die belasting verbonden.

Haar eerste voorstel werd beantwoord met een voorstel tot afschaffing van de accijnsen op de brandstoffen. De weg, dien de Regering had voorgedragen te volgen, werd onvoldoende geoordeeld. Nu werd zij gedrongen om haar eigenlijk ontwerp eenigzins meer aan het licht te brengen; zij verklaarde, dat zij het oog had op den accijns op de rogge en voegde er bij, dat zij ook eene verbetering van den accijns op de tarwe beoogde. Aan die verklaring werd alweder geene waarde gehecht. Men betwijfelde het, of de Regering het opregt meende; zij verbond het, zeide men, te veel aan den loop der staatkundige omstandigheden.

Daarop volgde het voorstel tot afschaffing van den accijns op de rogge, maar de rogge alleen lag nu niet in de ware bedoelingen der Regering. Het is ook al een treurig verschijnsel, dat men tegenwoordig opmerkt, dat men van de Regering alles dadelijk verlangt, en dat, als zij dadelijk aan een wensch voldoet, het dan wederom niet deugt. De voorstellers hebben ook hunne plannen niet laten varen. Ook zij hebben hunne ontwerpen niet laten rusten. De Minister meent dat alleen te onderzoeken valt, of men thans tot eene afschaffing kan overgaan en of men dat met gerustheid doen kan.

Hij refereert zich ten aanzien van de buitenlandsche politiek aan hetgeen door zijn ambtgenoot van Buitenl. Zaken is aangevoerd, die geheel in staat was daarop te antwoorden. Hij vestigt dus alleen een blik op de binnenlandsche politiek. Het zou weinig doorzigt van de Reg. kenbaar maken, zoo zij dacht de oppositie door dit voorstel te winnen. Wel was het te verwachten, dat de meeste leden der oppositie, zoo zij zich gelijk wilden blijven, voor het ontwerp zouden stemmen.

Hij mag echter niet nalaten te doen opmerken, dat

afschaffing van het gemaal ook het aambeeld was, waarop bij herhaling door vele der vrienden van de Regering was geslagen. De Min. beaamt wat door den heer van Zuijlen gezegd is, dat ieder lid voor het vervolg vrij blijft. Dit moet ieder lid ook zijn. Ieder blijft op zijn standpunt, zoodat de leden, die zich nu tegen het ontwerp verklaren, daarom geene vijanden van dit kabinet zijn. Hij ziet ten minste niet in, dat zij het altijd en bij alle gelegenheden zullen bestrijden.

Men heeft de vrees kenbaar gemaakt, dat het kabinet zich op dezen weg niet zal kunnen staande houden; hier werd slechts eene eerste schrede gedaan, die op de invoering van eene income-tax zou uitloopen. Men heeft te dien aanzien geruststellende verklaringen verlangd. De Minister aarzelt niet, de meest mogelijke gerustheid ten aanzien van zijne bedoelingen te geven. Hij zal niet zeggen, dat hij nooit voordragen zal eene andere belasting af te schaffen, maar hij zal dat nooit doen vóór dat de opcenten, die nu op de andere lasten mogten worden gelegd, daarvan afgenomen zullen zijn, zoodat de belastingen, die behouden blijven, weder in den tegenwoordigen toestand zullen zijn gebragt.

Wat een ontwerp nopens eene income-tax betreft, zal hij alleen antwoorden, dat men van hem niet zal ontvangen de voordragt eener wet tot invoering eener income-tax of van eene belasting op de renten. Die verklaring legt hij af en hij hoopt, dat ze tot geruststelling strekken kan voor hen, die ze gevraagd hebben. Men heeft ook gezegd, dat dit ontwerp geene tevredenheid zal doen ontstaan, dat men welligt enkele op 1 Januarij tevreden stellen zal, maar velen op 1 Mei ontevreden zal maken als de aanslagbiljetten met opcenten zijn vermeerderd.

Hij antwoordt, dat het eene onmogelijkheid is ieder te vreden te stellen en dat het zeker tot geene tevredenheid zal leiden, als elk ontwerp der Regering zoo wordt uitgekleed, als het tegenwoordige. De Minister ontkent, dat het Ministerie dit ontwerp alleen heeft aangeboden uit zucht naar populariteit. Men heeft het in Engeland gezien, één man alleen kon het land redden; naauwelijks was hij aan het bewind gekomen, of spoedig las men reeds, dat zijne populariteit schrikkelijk aan het dalen was. Men heeft ook op het voorbeeld van Spanje gewezen; hij wil op de voorbeelden van het buitenland zoo weinig mogelijk antwoorden, ten einde niemand te kwetsen. Maar dit wil hij alleen zeggen, dat, hoe moeijelijk zijne positie is, hoe hevig deze voordragt ook is bestreden, zijn toestand toch nog altijd verkieslijker is, dan die van zijn ambtgenoot in Spanje.

Wat het tweede punt aangaat, het financiële gedeelte, heeft de Minister in de gewisselde stukken, naar hij meent, voldoende aangetoond, dat de financiële toestand de afschaffing gedoogt. Volkomen zekerheid dienaangaande kan niemand geven. Wilde men daarop wachten, dan zou de afschaffing wel altijd moeten worden uitgesteld. Men heeft berekeningen gemaakt, volgens welke, zoo dit voorstel mogt worden aangenomen, er op het einde van 1856 slechts f 16,000 van de begrooting zou overschieten. De Min. gelooft, dat die beschouwing onjuist is.

Hij zou kunnen wijzen op het bestaande middel om 9 millioen aan schatkistbiljetten te kunnen uitgeven, doch hij rekent daarop volstrekt niet; want zonder buitengewone omstandigheden is het niet noodig dit middel te bezigen. Vooreerst berust de berekening der middelen voor 1856 op de onderstelling, dat zij misschien zes ton minder kunnen opbrengen. Dat is een maatregel van voorzigtigheid, maar als de middelen zooveel opbrengen als in 1854, dan zal er een veel grooter overschot bestaan. Reeds gedurende de vier eerste maanden van dit jaar hebben de middelen vier ton meer opgebragt, dan in het vorige.

Men houdt bovendien in kas de renten der schatkistbiljetten ten bedrage van f 416,000, waarop in de begrooting niet is gerekend. Dat maakt dus reeds een millioen uit. Voorts heeft men in kas de renten der muntbiljetten, ten bedrage van vijf ton, die voor amortisatie bestemd zijn, maar die daartoe niet gebruikt worden, dan wanneer zij daartoe gebezigd kunnen worden. Voorts moet hij opmerken, dat alle uitgaven, die op eene Begrooting worden toegestaan, niet worden geabsorbeerd. Men heeft gezegd, men wil uitgaven voor openbare werken, amortisatie en afschaffing van lasten. Het laatste wordt thans aangeboden. Op elke begrooting komt een post voor amortisatie voor.

En wat de publieke werken aangaat, de verhooging van het vijfde hoofdstuk der begrooting is juist daaraan toe te schrijven, dat er steeds eene belangrijke som voor openbare werken werd afgezonderd. Sedert 1850 werden twee millioen drie à vier ton daartoe jaarlijks aangewend. Wij voeren dus publieke werken uit, amortiseren en schaffen lasten af. Men heeft op de berekeningen, door de Reg. gemaakt, bezwaren ingebragt.

Ter beantwoording daarvan herinnert de Min., dat er, voor uitgaven, voor amortisatie 1o op de begrooting voor 1855 is toegestaan eene som van f 934,262, waaronder de gewone aflossing begrepen is; 2o. op het einde van 1854 is daarvoor aangewezen ruim 6½ millioen; 3o bij de wet van 22 April 1855 is het beginsel aangenomen, dat de vrijvallende renten van het depôt der muntbiljetten ook voor amortisatie zullen worden gebezigd. Dat is dus bijkans vier ton; en 4o heeft men laatst voorgesteld nog 6 millioen tot amortisatie te bestemmen.

Uit een en ander trekt de Min. de slotsom, dat ruim 18 millioen 8 ton, tot amortisatie van schuld kunnen bestemd worden. Dit kan nu bij de uitkomst welligt iets lager zijn, maar groot verschil zal het niet opleveren. Dat hangt dan ook eenige mate af van den prijs der in te koopen schuld. Hij ontkent, overigens, bij de Memorie van Beantwoording over het fonds van den Waarborg voor de Muntbilletten, anders te hebben gesproken, dan dit nu het geval is.

In den loop zijner verdere beantwoording aan de heeren van Rappard en anderen, laat de Min. vooral uitkomen, dat er op alle eventualiteiten is gelet, dat er met voorzigtigheid is te werk gegaan, dat er geene tegenstrijdigheid tusschen de cijfers en berekeningen bestaat; dat men geen vrees behoeft te hebben voor mindere opbrengst der in- en uitgaande regten, want dat de ondervinding leert dat, bij lagere regten de opbrengst der invoerregten vermeerderen.

Ook moet er gerekend worden op de vermeerdering van de opbrengst der overige middelen. Het invoerregt van het meel is ook zoo belangrijk niet om eenigen invloed op den algemeenen financiëlen toestand van 1856 te kunnen uitoefenen. Men behoeft ook niet te vreezen voor eene mindere opbrengst der andere belastingen door vermindering van het aantal ambtenaren; want het is nog de vraag of de vermindering dier ambtenaren wel groot zal zijn.

De Minister komt nu tot het 3e punt zijner rede, namelijk of, zoo men kon afschaffen (gelijk zoo even uit een financieel oogpunt is betoogd) of dan het gemaal de voorkeur verdient. De eerste grond waarom die accijns de voorkeur tot afschaffing verdient, ligt in den aanhoudenden aandrang daartoe. De heer Dirks heeft het juist gezegd, dat, al wordt het ontwerp ook verworpen, men den accijns op het gemaal niet langer kan behouden.

In 1847 werd een ontwerp tot afschaffing van den rogge-accijns ingediend; in 1848 stelde men de vermindering van dien accijns voor. Beide ontwerpen werden echter niet tot wet verheven. In 1853 werd het voorstel nopens den accijns op het geslagt gedaan, en toen werd van alle kanten het gevoelen geuit, dat de accijns op het gemaal moet afgeschaft worden. In 1855 werd weder het voorstel gedaan om den rogge-accijns af te schaffen, en daarna kwam eindelijk het Regering-voorstel tot afschaffing van den geheelen accijns op het gemaal.

Indien dit voorstel nu wordt afgestemd, wat zal de natie er dan van denken? Zal zij niet denken, dat op dergelijke voorstellen een vloek ligt en dat men het niet ernstig meent? Het volk heeft gezond verstand en een goed geheugen. Wat zal het volk denken van een parlementairen regeringsvorm, die zoo iets toelaat? Wat zal het van dergelijke discussiën denken? Laten wij zorgen, zegt de Min., dat de natie er nu de vruchten van trekke.

Men heeft gezegd, dat men niet bang moet zijn voor onrust enz. De Min. is dit eens, maar hij is van oordeel dat de achting voor de Reg. en de volksvertegenwoordiging zeer zou lijden als ook nu deze discussien tot geen resultaat leidden. Maar de afschaffing van den accijns op het gemaal moet vooral daarom de prioriteit hebben, omdat ieder inwoner er door gebaat wordt. Maar, vroeg men, zal de prijs van het brood verminderen. De Min. antwoordt, dat men misschien te groote verwachtingen van den maatregel koestert, maar in den regel zal de uitwerking der afschaffing, zonder buitengewone omstandigheden, goed zijn.

De Min. kan ook het beweren niet toegeven, dat de afschaffing alleen zal zijn in het voordeel van het platte land. Maar gesteld dat dit wel zoo ware, is dit dan eene reden om den accijns niet af te schaffen? Indien het platte land meer dan de steden gedrukt is, dan is de afschaffing te meer regtvaardig. — Men zeide dat het is een halve maatregel, want dat de steden den accijns zullen blijven heffen. De Minister zegt dat hierop door den heer Dullert teregt is geantwoord, dat, als men vroeger in de steden den accijns wilde afschaffen, men altoos wees op den rijks-accijns. Dit zal nu ophouden en de steden zullen daardoor niet meer weerhouden worden.

Men zeide ook dat de accijns niet drukt op den prijs van het brood. Maar, dan zou men dien tot in het oneindige kunnen verhoogen. De Min. wijst op het verschil van prijs tusschen de buiten-gemeenten en de steden, terwijl er de rijks-accijns nog op is. Voorts wijst de Minister als een der goede gevolgen van de afschaffing op de nu mogelijke verbetering der meel-fabrikagie, en waardoor er meer invoer van meel buiten 's lands zal geschieden.

Andere aanmerkingen van sommige sprekers waren dat door de afschaffing, de gemeente financien in de war zullen geraken. De Minister heeft dit niet regt begrepen, want de wet staat toe gelijke heffing als eigen middel, gelijk nu bij de gemeente-wet bepaald is. In sommige gevallen kan dit zelfs nog hooger zijn. De gemeente-accijnsen worden in de gemeenten toch reeds door eigen ambtenaren geheven; en hij ziet dus niet in, hoe de finantien der meeste gemeenten door de afschaffing van den rijks-accijns zullen lijden.

Wat ten vierde de aequivalenten aangaat, herinnert hij het gezegde van den heer Thorbecke in December 1853, dat eene moedige Regering en eene moedige Kamer welligt het geheele gemaal zonder aequivalent zouden kunnen afschaffen. De Regering is nu niet zoo ver gegaan, maar heeft eenige aequivalenten voorgesteld. Hij laat nu den suiker accijns in het midden. Bij het eerste ontwerp werd een hoofdelijk omslag voorgesteld. Deze ondervond groote tegenkanting, vooral omdat men dien te veel verwarde met eene income-tax. Dit was intusschen niet het doel.

Men wilde aanvankelijk het gemaal heffen bij wijze van admodiatie, men stuitte daarbij af op het verschillend gebruik van de tarwe in onderscheidene provinciën, vooral in Zeeland en toen kwam men op het denkbeeld tot heffing van een hoofdelijken omslag, gegrond op de gemiddelde opbrengst van onderscheidene belastingen. De Regering ontveinsde zich echter niet de zwarigheden aan een hoofdelijken omslag verbonden, zoodat zij gemeend heeft gevolg te moeten geven aan het denkbeeld, dat reeds in de afdeelingen veel bijval heeft gevonden om namelijk het ontbrekende door verhooging van opcenten te verkrijgen.

Hij verdedigt nu dat gedeelte van het voorstel. Het bedrag, dat door die verhooging van opcenten zal verkregen worden, verschilt niet noemenswaardig met de bijdrage in den hoofdelijken omslag.

Bovendien, behoeft daarvoor geene nieuwe administratie gevoerd te worden. Men zegt, dat de 6 opcenten zoo hoog zullen zijn, dat de belastingen topzwaar zal worden; maar toen primitief werd voorgesteld de 23 opcenten op het gemaal te doen vervallen, toen zeide men: wat beteekent dat? Hij vraagt dus, of 6 opcenten meer druk zullen opleveren dan 23.

Men heeft ook gezegd, dat het geslagt niet moest worden bezwaard. De Min. antwoordt, dat het een ongelukkig, maar waar verschijnsel is, dat het vleesch niet meer door minvermogenden wordt gegeten. Op dezen zal de accijns dus niet drukken. De verhooging zal slechts ½ cent op een pond bedragen, hetgeen voor de meervermogenden niet van dat groote belang is. Men heeft ook gezegd, dat velen zich naar Bonn en Kleef zullen begeven. Het zou den Minister leed doen; maar hij moet doen opmerken, dat dáár een blassen-steuer bestaat.

Nu gelooft hij, dat men toch wel liever ½ cent meer op het pond vleesch hier te lande zal betalen, dan zich aan dien last te onderwerpen. De heer Rochussen en anderen hebben er groot bezwaar in gezien, de opcenten op de grondeigendommen te verhoogen; zij hebben gevraagd, waarom men niet liever de hoofdsom verhoogde.

De Min. merkt op, dat de heer Rochussen zelf in 1842 die opcenten heeft verhoogd, ofschoon de minister moet toegeven, dat die toenmalige Minister van Finantien in een moeijelijk tijdperk verkeerde. Het is echter zeker, dat de heer R. dan toen eerder de hoofdsom had moeten verhoogen. Daarbij mag er wel op gelet worden, dat de opcenten hier slechts tijdelijk zullen zijn, terwijl bij hem de hoop bestaat, dat zij spoedig zullen worden weggenomen.

Men heeft ook opgemerkt, dat de middenklasse te zeer zal worden gedrukt. Dat is wezenlijk een belangrijk punt. Die klasse verdient voorzeker onze belangstelling. Bij de herziening der wet op het personeel zal ook wel degelijk op haar belang worden gelet.

Maar het is de vraag, of men zich niet te groote bezwaren van den druk van 6 opcenten maakt. Men neme b. v. 's Gravenhage. Wanneer een man, vrouw met 3 of 4 kinderen ongeveer f 14 aan het gemaal betaalde en die f 14 komen ten hunne profijte, dan is de berekening deze: de allerminste klassen betaalt in het personeel f 2.39, hetgeen aan opcenten zal bedragen f 0.14^{5}. Die dus nu in die klasse valt, en in het gemaal f 14 betaalt, zal 14 cts. aan opcenten op het personeel moeten voldoen, terwijl hij in de overige opcenten, die verhoogd worden niet zal deelen.

Berekent hij de meer gegoede klasse, die bijv. in de huurwaarde aangeslagen is voor f 150, dan levert dit een bedrag op van f 1.60; eene huurwaarde van f 2.50, f 2.54; van f 400, f 4.44; en van f 600, f 7.50. Deze klasse zal dus nog maar de helft betalen in de opcenten voor hetgeen zij wint aan het gemaal.

Overigens zullen de opcenten op het patent de mindere klassen niet drukken, zes opcenten zijn gering, en die zullen dus alleen drukken hen, die beter in staat zijn te betalen. Hij verdedigt vervolgens de meerdere verhooging van het gedistilleerd met 12 opcenten, waarbij hij als een gunstig verschijnsel mededeelt, dat de opbrengst van dien accijns niet vooruitgaat, dank zij de pogingen van zoovelen, tot wering van den sterken drank.

Men heeft ook gezegd, dat art. 2 niet noodig was; want het was een beginsel en de Regering wilde geene wet van beginselen. Hier bestaat echter een groot verschil. Het geldt hier slechts een enkel punt, terwijl eene wet van beginselen nopens het belastingstelsel daarentegen eene zaak van grooten omvang is.

Eindelijk meent de Min., dat het voorstel van den heer van Reede, om de belasting op het personeel aan de gemeente over te laten, volgens het inzien der Regering, aan groot bezwaar onderhevig is. Hij gelooft te hebben aangetoond, dat de maatregel uit een finantieel oogpunt niet ondoordacht is, dat de afschaffing van den accijns op het gemaal de voorkeur verdient en dat het aequivalent niet zoo drukkend is, als men dit heeft voorgesteld.

Ten slotte meent de Min. een enkel woord te moeten rigten aan den heer de Brauw, die gezegd heeft, dat hij, als een onvoorzigtig, als een jeugdig mensch handelde. Hij gelooft, dat beiden, zoo wat van gelijken ouderdom zijn. Hij herinnert zich, dat hij, acht jaren geleden, zich op de tribune bevond, toen de Muntwet werd behandeld. Toen werd datzelfde verwijt tot de Regering gerigt.

De heer v. Goltstein zeide, dat de Regering zich door een jong mensch had laten voorlichten. Die wet werd eerst verworpen, maar later met de meerderheid van slechts ééne stem aangenomen. Thans is ieder het eens, dat het eene goede wet was. Als hij diezelfde zege mogt behalen op de wet, die thans in discussie is, dan zal hij zich hoogst gelukkig rekenen.

De Minister van Kolonien staat op, om de inlichtingen te geven, die de Spr. uit Alkmaar (de heer Rochussen) heeft verlangt, betrekkelijk de verhooging van uitgaven, die in en voor Indië zal noodig zijn, waardoor des te minder, in stede van meer, zou mogen gerekend worden op de batige saldo's van de Koloniën. De Min. toont door onderscheidene cijfers aan, dat, hoezeer hier en daar voor Indie meer uitgegeven zal moeten worden, er nogtans geen vrees bestaat, dat de kolonien voor het moederland niet zullen kunnen afwerpen het bedrag, waarop de Reg.

bij het tegenwoordig finantieel plan rekening maakt.

De heer DE KEMPENAER treedt in eene refutatie van de aanvallen, waaraan hij zoo van de zijde der Ministers als van die van sommige leden der Kamer had blootgestaan, naar aanleiding van zijne eerste redevoering.

De Vergadering gaat daarna uiteen tot Maandag ochtend ten 11 ure.

De overeenkomst met Belgie tot regeling der voorwaarden waarop de consulaire agenten van dit Rijk in de voornaamste havens der Nederlandsche kolonien zullen worden toegelaten, luidt aldus:

Art. 1. Er worden Belgische consuls-generaal, consuls, viceconsuls en consulaire agenten toegelaten in al de havens van de overzeesche bezittingen of kolonien der Nederlanden, welke open zijn voor de schepen van alle landen.

Art. 2. De Belgische consuls-generaal, consuls, viceconsuls en consulaire agenten worden beschouwd als handelsagenten, ter bescherming van den zeehandel hunner landgenooten, in de havens van het ressort van hun consulair arrondissement. Zij zijn onderworpen zoowel aan de burgerlijke als aan de strafwetten des lands, waar zij gevestigd zijn, onverminderd de uitzondering, die de tegenwoordige overeenkomst in hun belang vaststelt.

Art. 3 De consuls-generaal, consuls en vice consuls, alvorens tot de uitoefening hunner werkzaamheden te worden toegelaten en het genot te hebben van de vrijdommen, die daaraan verbonden zijn, leggen aan de Regering van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden eene commissie in behoorlijken vorm over. Nadat het exequatur, 't welk zoo spoedig mogelijk door den gouverneur der kolonie zal worden mede-onderteekend, is verleend, hebben gezegde consulaire ambtenaren van allen rang regt op de bescherming der Regering en op den bijstand der plaatselijke overheid voor de vrije uitoefening hunner betrekking. De Regering behoudt zich, bij het verleenen van het exequatur, de bevoegdheid voor, dit weder in te trekken of door den gouverneur der kolonie te doen intrekken met opgave der redenen van dien maatregel.

Art. 4. De consuls-generaal, consuls en vice-consuls zijn geregtigd boven de buitendeur hunner consulaten het wapen van hunne regeringen te plaatsen, met het opschrift: consulaat van ...... Het is uitdrukkelijk verstaan dat dit uitwendig teeken nimmer kan worden aangemerkt als gevende het jus asili, noch als kunnende de woning en hare bewoners onttrekken aan de vervolging der plaatselijke justitie.

Art. 5. Het staat echter vast dat de archieven en bescheiden betreffende de consulaire zaken, tegen elk onderzoek zullen beschermd zijn, en dat geen overheid of ambtenaar de bevoegdheid zal hebben, die op eenigerhande wijze of onder eenig voorwendsel te onderzoeken, in beslag te nemen of daarvan inzage te hebben.

Art. 6. De consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten zijn met geenerhande diplomatieke waardigheid bekleed. Iedere aanvrage, die aan de Nederlandsche Regering moet worden gedaan, geschiedt door tusschenkomst van den diplomatieken agent, te 's Gravenhage gevestigd. Bij gebreke van zoodanigen agent en in spoedvereischende gevallen, kan de consul-generaal, consul of vice-consul zelf de aanvrage doen aan den gouverneur der kolonie, daarbij het dringende der zaak bewijzende, en de redenen uiteenzettende waarom de aanvrage niet aan de ondergeschikte overheid kan worden gedaan, of aantoonende dat de vroegere aanvragen aan deze overheden zonder gevolg zijn gebleven.

Art. 7. De consuls-generaal en de consuls zijn bevoegd consulaire agenten te benoemen in de havens vermeld in art. 1. De consulaire agenten kunnen zonder onderscheid zijn Nederlandsche onderdanen, Belgen of onderdanen van elk ander land, gevestigd of kunnende, volgens de bepalingen der plaatselijke wetten, worden toegelaten tot het zich vestigen in de haven, waar de consulaire agent wordt aangesteld. Deze consulaire agenten, wier benoeming onderworpen is aan de goedkeuring van den gouverneur der kolonie, worden voorzien van eene aanstelling, afgegeven door den consul onder wiens bevelen zij werkzaam moeten zijn. De gouverneur der kolonie kan in ieder geval de goedkeuring, waarvan zoo even is gesproken, aan de consulaire agenten ontnemen, onder mededeeling der redenen van zoodanigen maatregel aan den consul-generaal of consul.

Art. 8. De paspoorten, door consulaire ambtenaren van allen rang afgegeven of geviseerd, ontslaan geenszins van verpligting om zich te voorzien van al de stukken, door de plaatselijke wetten tot het reizen of zich vestigen in de kolonien gevorderd. Het regt om het verblijf in de kolonie te ontzeggen, of de verwijdering te bevelen van den persoon aan wien een paspoort is afgegeven, blijft den gouverneur der kolonie voorbehouden.

Art. 9. Wanneer een Belgisch schip op de kusten van eene der Nederlandsche kolonien komt te stranden, neemt, bij afwezendheid of met toestemming van den kapitein de consul-generaal, consul, vice-consul of consulaire agent, aanwezig ter plaatse van de schipbreuk of van de berging, al de noodige maatregelen tot redding van schip, lading en alles wat daartoe behoort. Bij afwezendheid van den consul-generaal, consul, vice-consul of consulaire agent, neemt de Nederlandsche overheid der plaats, waar het schip is gestrand, de maatregelen bij de wetten der kolonie voorgeschreven.

(Vervolg en slot hierna.)

's Gravenhage, 9 Junij.

Z. M. heeft: 1° aan Mr. L. E. Lenting, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Zutphen; 2° tot auditeur bij evengemelden schuttersraad benoemd; Mr. W. J. L. Umbgrove, advocaat te Zutphen.

Z. M. heeft tot auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Kampen benoemd: Mr. S. H. de la Sablonière, advocaat aldaar, onder toekenning van een eervol ontslag als 2de luitenant bij die schutterij.

Het berigt van het plotseling overlijden van Ds. A. Franken te Utrecht, opgenomen in ons no. van 7 dezer, is, tot ons genoegen, gebleken niet gegrond te zijn. De waardige leeraar ofschoon lijdende, leeft nog, en de Utrechtsche gemeente zal, hopen wij, zich nog lang in zijn bezit mogen verheugen.

---

* Met veel leedwezen verneemt men, dat H. M. de Koningin-moeder gisteren, op het kasteel van Soestdijk, een val heeft gedaan. Tengevolge daarvan heeft de heer proffessor Everard, die op het punt stond eene buitenlandsche reis te doen, zich beijverd naar Soestdijk te vertrekken om H. M. de vereischte hulp te verleenen.

---

* Programma der uit te voeren muzijkstukken door het muzijkcorps van het 4de regement dragonders, onder directie van den heer J. G. Muller, voor het *Groot Paviljoen*, in het Bosch, op morgen Zondag, des middags ten twee ure, als: 1. Marche, door Calk; 2. Ouverture, la Marquise de Brinvilliers, door Carafa; 3. Air Varié, door Calk; 4. Valse, les filles du ciel de Schubert, door Muller; 5. Almaks Polka de Labitzky, door Muller; 6. Ouverture, la Domino Noir Auber, door Muller; 7. Potpourri de l'Opéra Attila, door Muller; 8. Air de l'Opéra Gemma di Vergy, door Donizetti; 9. Redowa la Bohémienne, door Sacre; 10. Polka.

Wij vernemen nader, dat Z. M. dezer dagen heeft ingesteld een bronzen en zilveren medaille, ten einde die als een blijk van H.D. tevredenheid te verleenen aan hen, die bij gelegenheid van den jongsten watersnood door ijver, moed, beleid en zelfopoffering hebben uitgemunt; welk eer-metaal aan een Oranje-lint op de linkerborst zal te dragen zijn. *(H.bl.)*

Bij beschikking van 6 dezer, no. 173, is aan de Friesche en Overijsselsche stoombootreederij, onder het bestuur van de heeren J. Foekens, J. F. Fontein en L. Hannema, te Harlingen, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroefstoombootdienst van Harlingen naar Zwolle en tusschengelegene plaatsen aan het Zwartewater, heen en terug, tot vervoer van reizigers, goederen en vee.

In verband daarmede is gelijktijdig, op verzoek van den heer W. C. de Wit, burgerlijk ingenieur te Amsterdam, ingetrokken de concessie, welke hem den 9den September 1854 voor eene schroefbootdienst van Harlingen over de Zuiderzee naar Zwolle, heen en terug, tot vervoer van reizigers en goederen, met uitsluiting van vee, werd bewilligd.

De Matinée Musicale, door de Koninklijke Belgische Societeit St. Cecilia van Mechelen Woensdag namiddag te Dordrecht ten voordeele der noodlijdende door den jongsten watersnood gegeven, heeft *f* 382,90 opgebragt.

In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden dd. 29 Mei jl.; is de cassatie verworpen, die de heer Mr J. E. C. de Boer Mizier, advokaat te Zwolle, had ingesteld tegen een arrest van het Provinciaal Geregtshof in Groningen, waarbij hij tot 1½ jaar gevangenisstraf is veroordeeld, wegens opligting.

Te Middelburg zal den 17 en 18 Augustus a. s., de algemeene vergadering van het Nederlandsche onderwijzersgezelschap gehouden worden, onder voorzitterschap van Prof. P. Hofstede de Groot, schoolopziener te Groningen, die de vergadering met eene aanspraak zal openen. De werkzaamheden zullen belangrijk zijn, en de ambtenaar, die bij het Ministerie van Binnenl. Zaken belast is met de zorg over het lager onderwijs en de schoolopzieners uit alle provinciën des lands, zijn uitgenoodigd tot het bijwonen dezer vergadering.

Het Journal *du Havre* levert een nieuw bewijs van de *vermeerdering* van verbruik door *vermindering* van belasting.

Het invoerregt op gezouten varkensvleesch, vroeger 33 fr. per 100 kilo, was, bij Keiz. decreet van September 1853 tot op 10 fr. verminderd.

Dit regt bleek echter nog te hoog te zijn, en in October 1854, deed de regering den wijzen stap om dit regt van 10 fr. tot op één halve franc (50 cents) te brengen.

Het cijfer der invoeren van gezouten varkensvleesch, die voor de zes eerste maanden slechts 4.173 quintalen (100 N. pond) had bedragen, was in de maand November alléén reeds 15,223.

In de voorgaande jaren bedroeg de invoer niet meer dan 2 à 3000 quintalen in 't jaar.

Uit Parijs is bekend geworden de uitslag der bekroningen ter gelegenheid der algemeene tentoonstelling en het concours van vee aldaar. Deze zeer uitvoerige opgave voor ons publiek geen belang zijnde, vermelden wij het alleen, dat het vooral de Engelschen en Franschen zijn, die zegevierend uit den strijd zijn getreden. Zwitserland verdient mede eene eervolle vermelding, vermits het alle de zestien prijzen, die voor Freiburgsche en Zwitsersche rassen uitgeloofd waren, verwierf. Holland was minder gelukkig. Van de vijftien voor Hollandsch ras uitgeloofde prijzen werden slechts twee door Hollanders gewonnen, acht door Engelschen, vier door Franschen en een door een Belg. Bedoelde twee Hollanders zijn de heeren J. Noo... den Beemster (een vierde prijs van 700 francs), ... der Well te Delft (een derde prijs van 500 francs.)

Bij den stam der Basutos, in de buurt van den O... Vrijstaat (Zuid-Afrika), is de invoer van sterken dra... de handel daarin verboden, bij een bevelschrift wa... de hoofdinhoud aldus luidt:

„Aangezien. . . . . en dewijl wij van meening zij... een goed opperhoofd en regter niet behoorlijk kan ... om naar zijnen pligt te handelen, indien hij iets ... wat hem dronken kan maken; en dewijl geestrijke ... ken twist en vijandschap en verwoesting der maatsch... tengevolge hebben (de sterkendrank der blanken is ... niets anders dan vuur), zoo wordt de invoer en het ... koopen van dien drank in het Basutosland van al... boden, en, zoo iemand, 't zij blanke of kleurling, ... dit verbod mogt handelen zal de drank hem ontnom... op den grond uitgestort worden.

Gegeven met goedvinden van de hoofden van onzen ... door het opperhoofd der Basutos, te Thaba Bogigo, 8sten November 1854. MOSHESH, Opperhoof...

---

§ § **Maastricht**, 7 Junij. De raad der stad M... tricht heeft besloten, zich tot het bestuur van het ... landhuishoudkundig congres te wenden, met verzoe... het volgende alhier te houden, en eene commissie ben... van drie raadsleden, welke zich naar 's Bosch zal beg... om aldaar, bij de aanstaande bijeenkomst, het verla... van den raad kenbaar te maken. In dezelfde vergad... heeft de raad het tractement van den stads-architect... *f* 1000 op *f* 1800 gebragt en bepaald dat voor de ... bestaande vacature een concours zal worden geopend.

Advertentien.

Van welk een heilzame en invloedrijke uitwerkin... **Revalenta Arabica** van BARRY DU BARR... zal de oplettende lezer en onderzoeker uit de volg... daadzaak kunnen opmerken:

Mejufvrouw G. M. T...... te H., in Noord-Hol... is Moeder van zeven Kinderen. Toen haar kind... zich nog tot zes bepaalde, had zij nog niet één K... zelf kunnen zogen en moesten daarvoor ondoelma... hulpmiddelen worden aangewend; op aanraden va... bevoegd beoordeelaar gebruikte zij even voor de... boorte van het zevende Kind de **Revalenta Ara...** van DU BARRY, en ziet, een overvloed van zog... den zuigeling een zoodanig versterkend natuurlijk v... sel, dat het Kind, ofschoon het jongste van allen, ... gezondheid en vrolijkheid de overige Kinderen ... de baas is. Een nieuw bewijs dus, dat de Reval... een onontbeerlijk voedsel is niet slechts voor ter... en maaglijders, maar ook wel degelijk voor zwa... menschen, zogende Moeders en Kinderen.

Schagen, 14 Mei 1855. G. C. KONING

Apotheker.

De prijs der REVALENTA is:

Kleine Bussen	1 pd.	2 pd.	5 pd.	12 p...
87½ c.	*f* 2.—	*f* 3.50	*f* 8.—	*f* 16...
Dubbel gezuiverde	1 pd.	2 pd.	5 pd.	10 p...
	f 4.—	*f* 7.—	*f* 16.—	*f* 24...

Hoe grooter de Bus hoe voordeeliger de ver... ding tusschen prijs en gewigt.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel han... wordt gratis afgegeven.

Zij is te verkrijgen in het VERKOOPHUIS en ... bekende DEPOTS. (86...

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 9 Junij 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63¹⁵⁄₁₆ ¼ ³⁄₁₆
Dito Certificat. .	3	75⁹⁄₁₆
Dito Dito . .	4	93⁵⁄₈ ⁷⁄₈ ³⁄₄
O. I. Leening. .	4	93¹⁄₈
Amort. Syndic.	3½	
Hand.-Maats. .	4½	
Belgie.		
Certificaten. . .	2½	50¹⁄₄
D° *Rothschild* .	2½	50⁵⁄₈
Frankrijk.		
Obligatiën . . .	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	18¹⁄₁₆
Dito Buitenl. .	3	
D° Binnenl. °/m.	3	30⁵⁄₁₆ ¹⁄₂ ³⁄₈
Bew. Sp. Com.		4½
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	40³⁄₁₆ ¼
Dito uitgest . .	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	102...
Dito 1828/1829	5	
Cert. 1831/1833	5	88...
Dito Dito	4½	
Dito *Hope* . . .	4	77...
Dito *Stieglitz* .	5	
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854 . . .	5	81...
Inschr. Assig. .	6	
Certific. dito. .	6	
Polen.		
Obligatien . . .	4	
Oostenrijk.		
Metalliek	5	67...
Dito bet. Amst.	5	72...
Dito Nation. .	5	65...
Dito 1847 . . .	2½	81...
Dito 1851/1852	2½	81...

Mexic., te Lond. 3 pct. 20⅝, ½; dito Onb. 20...

De markt was heden bij algemeen onbeduidende om... het geheel gunstiger gestemd, inzonderheid ten opzigte ... tenrijksche en Spaansche fondsen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenha...